

צח:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

עין משפט גרי מצוה

מסורת הש"ס

א (מ"י) מ"ט מסלומת
משפט הקדמות הלכות טו)
פר ב מ"י משני פסג ד"ה מה
המלכות והמ"י זכיהם לת.
המלכות והמ"י זכיהם לת.
הלכה על (משני) ע"י
סימן טע מסוף טו):

שיטת מקובצת:

[6] דעם אהל המבשלה:
[7] ולישנא קמא בהרא
לומוס ר"ש טעם בעיקר דקאמר
אחרת: [1] ולשנא מילתא
קמא וזהו: [2] דהא ק"מ לן
כהו מחתרי רביס: [3] אלא
מדרבנן בעינן שיש והכי
נמי שמעינן: [4] ודרשה
לומר דטעם בעיקר דקאמר
לפי טעם גבור הוא אלא
טעם לן וזה קאמר דהא
בשל בקי ופי' וכן הי"ג
אמר בקדשים וא"ע"ג"ב: [1]
[1] אף כשאר קדשים בקי
ופי' כדדע בשלה:

דבריו נרשום:

אין בשלה אלא שלימה.
כלומר ללישנא קמא
שלימה שלימה תבשל
על האהל כלומר תחת
ההלך מן המבשלה ועם
האל. וביעית תיבא
ד"ע מחתך תחת לה
ומבשל לה. מר סבר
בהרי א"ל וזה רשבי
וזה סבר בקורה להוד
ואמר דקאמר ר"ש
אין בשלה אלא שלימה
דלישנא טהור לוי ובשלה
בקורה להוד. ללישנא
קמא א"כ דבריו הכל
למנוח מן המבשלה
ר' יוחנן בר אבא בשם
ר' שמאל בר בר יוחנן
כמה. מאן דאמר בששים
קסבר כלומר בשר ועצמות
ולא חיי אלא שיש
לפי שטעם גזל יש בו
בזכות ולא הוה ליה כל
האיל אלא בששים ונמירן
מינה דאיסור תבשל עם
היתר ולא נאסר היתר.
קסבר בשר לבדי בש
משני: מן דבורות מעט
בשר יש בו והיה כאיל
מה חלקים בשר כבורות:
מימיבי וזה היתר הבא
מכלל איסור. כלומר הדעות
שנבשל עם האיל זהו
היתר הבא מכלל איסור
שחורות מוקדשין ואין
מותר לישראל שמתה
לכתן רוא והאל יש
חולין תבשל עמו ואסור
מותר לישראל לטעמי
מאי לאו למעוטי בו
כלומר לאו למעוטי כל
איסורין שבחורה שאם
תבשל עם היתר שאסור
א"כ בששים. אמר אבי
לא צריכה לרי' יהודה
זהו כלומר הא דתנן
וזה היתר הבא מכלל
איסור לאו למעט כל
איסורין שבחורה. אלא לרי'
יהודה איצטריך לומרנא.
ולייבמר מינה כו' כלומר
הוא דבורות מעט בשר
החס בטל איכס שהוא
מין במינו כן יהו בטלין
כל איסורין שבחורה א"כ
למין במינו. הא גלי דחמסא
ולתק הבתן מהם העיר
כו' כלומר בטל השעיר
וכע"ז ודע הרי מרובה
מבשר עכ"ל לקרות המוכח
מזכיר הכתוב וז' השעיר
כזה הרי שהוא מין השעיר
ולא בטל ומינה גמיר
ר' יהודה דתין כמיט
לא בטלי:

אין בשלה אלא שלימה. פירש בקונטרס דלח נמפרס נלחה לשון ונראה לפרש דמשמע בשלה כמו כצל לה למ"ד גושה ומפי' ה"ל כמו שיש לה כלומר כמו שיש: **ד"ב"ר"י ע"א** בהרי א"ל מבשל אה. לוחן מקרא יולא מירי פשוטו אכל לאכילת דלמרי דנקדרה אחרת מבשל לה לתנא קמא מוילא אותו מידי פשוטו: **מר סבר מחתך אה והדר מבשל אה.** פירש בקונטרס דהיינו מ"ק ושלימה דקאמר היינו דלוחן מחתפין לחמיכות והשתא לא היו מר סבר קמא ללישנא קמא כמ"ס קמא דאכילת דלמרי דהו"י ר"ש ונראה לפרש מר סבר מחתך לה והדר מבשל לה היינו ר"ש בן יוחאי אכל מ"ק סבר דמבשל והדר מחתך והיינו שלימה דקאמר שתא מחזקת לאחר גישול והשתא היו מר סבר קמא ר"ש בן יוחאי כמו לאדך לישנא ומיזה ללישנא נמלא כרין לומר שלימה היינו שלא יתחכנה חמיכות:

ומאן דאמר בששים סבר בשר ועצמות בו. לוחן דרשא גמורה היא למילף מינה לענין מין בשאית מיני דטעם בעיקר דלזרייתא דהכא מין נמינו הוא דמדלזרייתא גטילה כדבא' גדעל פששים ומאה קבלה הימה בלד ושכמיכה אחי קרא ומכל מקום פריך שפיר מהא דמינה וכו' היתר הנא מכלל איסור משמע שיש כן. היתר דנעלמא אסור כיוצא בו: **לא"ו א"שע"ז** ב"ז איסורין שבחורה. ו"ח"ת ומאי קושיא דילמא היינו דוקא לענין שאין מבטלין איסור לכתמילה והכא שרי ו"ל דלשון זהו היתר הנא מכלל איסור משמע מכלל דבר האסור לאכילה: **מאי** חזית דנמירין טהא ב"ז. וזף על גב דלחמורא מקשינן כיון דאכילת לאוקומי קרא דדס הפך בעולין כדבנן בהקומן רבה (מנחות דף כג): איך לן למילף מרזוע בשלה א"ש"ג דלקולא וכן כסמוך פריך (ט) דלדרבה יוגמר מהכא לקולא דאכילת לאוקומי קרא דחמורא נמסת להיתר מנתקף לאיסור דלמרי כדלמרי כדמרי פריך **שלושה מינין** (ש"י דף טו): **להומרה** גמירין דמדאורייתא ברובא בשי"א ו"ח"ת ה' חמורא מנינו אכל בשאית מינו לא בטל דעטם בעיקר דלזרייתא ו"ל דלוחן גמורה היא כדפרשיתא ולענין מין נמינו גמירין לחמורא ובשאית מינו קיים להי' דביותא משעים למר ומאה למר פוסק הטעם והאכמיכה נמי אכילת קרא ועוד דומינן פוסק נפחות משעים או ממאה א"כ הא דילפינן ללסור עד ששים ומאה חמורא נעלמא הוא: **ר"ב א"ב** א"ב נצרכא א"א א"שע"ז בעיקר דבקדשים אסור. פירש בקונטרס דזהו למעוטי שאר קדשים אכל חולין שפיר ילפינן מינה למאה וששים דמדאורייתא בעלי בריו וילפינן מהכא להחמיר דלא ליבטל אלא נמאה וששים משמע דר"ל דעטם בעיקר דקאמר לאו ו' לטעם גמור הוא דהא בעלי נמאה וששים אלא טעם כל דהו' קאכר וגס ל"ל דכ"ג אסור בקדשים וע"ג דלא הו' אלא משעור ופי' פריך וליגמר מינייה היינו דלישתרו (א) דבשר קדשים בק' ופי' כדורע בשלה והשתא תימא כיון דהכא לא איירי בטעם גמור אלא ככל שהוא מי דחקו לפרש דרבא אית ליה טעם בעיקר בחולין לאו דלזרייתא כיון דהכא לא איירי בטעם גמור אלא ככל שהוא כדפרשיתא ועוד תימא דעל כחמין אין כל שהוא אסור בקדשים דלא אכר בשמהו אלא עולין דוקא לרבנן בעינן לר'

אין בשלה אלא שלימה ר' שמעון בן יוחאי אומר אין בשלה אלא שנתבשלה עם האיל דכולי' עלמא בהדי איל מבשל לה מר סבר מחתך לה והדר מבשל לה ומר סבר מבשל לה והדר מחתך לה ואי בעית אימא דכ"ע מחתך לה והדר מבשל לה מירוה מר סבר בהדי א"ל מבשל לה ומר סבר בקדרה אחרת מבשל לה ללישנא קמא אליבא דדברי הכל ללישנא קמא אליבא דרבי שמעון בן יוחאי מאן דאמר ב' בששים סבר בשר ועצמות בהדי בשר ועצמות משעירין והוה ליה בששים מאן דאמר במאה סבר בשר בהדי בשר משעירין והוה ליה במאה ומי ילפינן מינה והתניא זהו היתר הבא מכלל איסור זהו למעוטי מאי לאו למעוטי כל איסורין שבחורה אמר אבוי לא נצרכא אלא לרבי יהודה דאמר (ב) מין במינו לא בטלי קב"ל דהכא בטלי וליגמר מיניה גלי רחמנא ולקח מדרם הפר ומדרם השעיר תרומיהו בהדי הדדי ניהו ולא בטלי ומאי חזית דגמירי' מהאך ליגמר מוהאי י' הדרוש הוא ומחזירש לא גמירין אי הכי למאה ופי' נמו לא ליגמר אטו אנן ברובא גמירין לחמורא גמירין דמדאורייתא ברובא בטלי רבא אמר לא נצרכא אלא למעט כעיקר ד"רבקדשים אסור קא משמע לן דהכא שרי וליגמר

אין בשלה אלא שלימה. לא נמפרס נלחה לשון ונראה לפרש דמשמע בשלה כמו כצל לה למ"ד גושה ומפי' ה"ל כמו שיש לה כלומר כמו שיש: **ד"ב"ר"י ע"א** בהרי א"ל מבשל אה. לוחן מקרא יולא מירי פשוטו אכל לאכילת דלמרי דנקדרה אחרת מבשל לה לתנא קמא מוילא אותו מידי פשוטו: **מר סבר מחתך אה והדר מבשל אה.** פירש בקונטרס דהיינו מ"ק ושלימה דקאמר היינו דלוחן מחתפין לחמיכות והשתא לא היו מר סבר קמא ללישנא קמא כמ"ס קמא דאכילת דלמרי דהו"י ר"ש ונראה לפרש מר סבר מחתך לה והדר מבשל לה היינו ר"ש בן יוחאי אכל מ"ק סבר דמבשל והדר מחתך והיינו שלימה דקאמר שתא מחזקת לאחר גישול והשתא היו מר סבר קמא ר"ש בן יוחאי כמו לאדך לישנא ומיזה ללישנא נעלמא כרין לומר שלימה היינו שלא יתחכנה חמיכות:

מסורת הש"ס
א (מ"י) מ"ט מסלומת
משפט הקדמות הלכות טו)
פר ב מ"י משני פסג ד"ה מה
המלכות והמ"י זכיהם לת.
המלכות והמ"י זכיהם לת.
הלכה על (משני) ע"י
סימן טע מסוף טו):

שיטת מקובצת:
[6] דעם אהל המבשלה:
[7] ולישנא קמא בהרא
לומוס ר"ש טעם בעיקר דקאמר
אחרת: [1] ולשנא מילתא
קמא וזהו: [2] דהא ק"מ לן
כהו מחתרי רביס: [3] אלא
מדרבנן בעינן שיש והכי
נמי שמעינן: [4] ודרשה
לומר דטעם בעיקר דקאמר
לפי טעם גבור הוא אלא
טעם לן וזה קאמר דהא
בשל בקי ופי' וכן הי"ג
אמר בקדשים וא"ע"ג"ב: [1]
[1] אף כשאר קדשים בקי
ופי' כדדע בשלה:

דבריו נרשום:
אין בשלה אלא שלימה.
כלומר ללישנא קמא
שלימה שלימה תבשל
על האהל כלומר תחת
ההלך מן המבשלה ועם
האל. וביעית תיבא
ד"ע מחתך תחת לה
ומבשל לה. מר סבר
בהרי א"ל וזה רשבי
וזה סבר בקורה להוד
ואמר דקאמר ר"ש
אין בשלה אלא שלימה
דלישנא טהור לוי ובשלה
בקורה להוד. ללישנא
קמא א"כ דבריו הכל
למנוח מן המבשלה
ר' יוחנן בר אבא בשם
ר' שמאל בר בר יוחנן
כמה. מאן דאמר בששים
קסבר כלומר בשר ועצמות
ולא חיי אלא שיש
לפי שטעם גזל יש בו
בזכות ולא הוה ליה כל
האיל אלא בששים ונמירן
מינה דאיסור תבשל עם
היתר ולא נאסר היתר.
קסבר בשר לבדי בש
משני: מן דבורות מעט
בשר יש בו והיה כאיל
מה חלקים בשר כבורות:
מימיבי וזה היתר הבא
מכלל איסור. כלומר הדעות
שנבשל עם האיל זהו
היתר הבא מכלל איסור
שחורות מוקדשין ואין
מותר לישראל שמתה
לכתן רוא והאל יש
חולין תבשל עמו ואסור
מותר לישראל לטעמי
מאי לאו למעוטי בו
כלומר לאו למעוטי כל
איסורין שבחורה שאם
תבשל עם היתר שאסור
א"כ בששים. אמר אבי
לא צריכה לרי' יהודה
זהו כלומר הא דתנן
וזה היתר הבא מכלל
איסור לאו למעט כל
איסורין שבחורה. אלא לרי'
יהודה איצטריך לומרנא.
ולייבמר מינה כו' כלומר
הוא דבורות מעט בשר
החס בטל איכס שהוא
מין במינו כן יהו בטלין
כל איסורין שבחורה א"כ
למין במינו. הא גלי דחמסא
ולתק הבתן מהם העיר
כו' כלומר בטל השעיר
וכע"ז ודע הרי מרובה
מבשר עכ"ל לקרות המוכח
מזכיר הכתוב וז' השעיר
כזה הרי שהוא מין השעיר
ולא בטל ומינה גמיר
ר' יהודה דתין כמיט
לא בטלי:

תורה אור הש"ס
1. ויצא אל המזבח אשר
לפני י' וכפר עליו ולקח
מדם הפר ויזים השעיר
ותן על קרנות המזבח
שכ"ז: יקרא טו ז

הגהות הב"ח
א) ה"פ ד"ה ולישנא
קמא ופי' ויבטל מעטם
כ"ז דעמו ד"ל כוה ללחן
אם לא תלישנא קמא
מחזרין מן כ"ז מילואים
מחולל ל"ז אין בו טהא
אכל נירושלמי פי' ג' מינס
נטיח מחתך קישא לן דף
שלמות ודעי ח"ן מנתרפין
מ"מ (אין) עצמות א"ל
מנתרפין ל"ז א"ל לוח
שכ"ז פשוטו שרי מעט
ויק' לן גמירי פי' נש
דף נתיב ט"ו: (ב) ד"ה
מזוה ופי' היתר נעלול:
(ג) ד"ה ד"ה מ"ו ופי'
פריך אדרבה דגמירי:

א"ע"ז רש"י
א"שפסולין. ע"ס השכ"ס